

یکی از فروشندگان پوشاک در بندرعباس می‌گوید: «برای خرید اجناس مغازه‌ام از دیگران قرض گرفته‌ام تا با سود فروش پایان سال خود بتوانم قرض خود را پرداخت کنم، اما با شیوع کرونا مغازه‌ام از رونق افتاده‌است و مشتریان کمی به مغازه سرمی‌زنند و نمی‌دانم چگونه قرض خود را پرداخت کنم....»

آخرین وضعیت عیدی کارگران

اگرچه اسفند ماه واریز عیدی کارگران است اما با این وجود هنوز بسیاری از کارگران موفق به دریافت این مبلغ با نرخ حداقل ۳ میلیون و ۳۲ هزار و حداکثر ۴ میلیون و ۵۴۸ هزار تومان، نشده‌اند. به گزارش مهر، پاداش پایان سال یا همان عیدی یکی از تکالیفی است که کارفرماها در کنار واریز حقوق، در روزهای آخر سال ملزم به پرداخت آن هستند که البته مطابق با شنیده‌ها، هنوز بسیاری از کارگران موفق به دریافت عیدی نشده‌اند، این در حالی است که کمتر از دو هفته دیگر سال ۹۸ به پایان می‌رسد. مطابق با قانون کار، کارفرما مکلف است رقمی بالغ بر دو تا سه برابر میزان پایه حقوق تعیین شده عیدی پرداخت کند. امسال نیز به موجب ماده واحده قانون تعیین عیدی و پاداش سالانه کارگران شاغل در کارگاه‌های مشمول قانون کار مصوب سال ۱۳۷۰ مجلس، حداقل عیدی کارگران دو برابر حداقل حقوق پایه و حداکثر عیدی به شرطی که از مصوبه قانون کار بیشتر نشود، سه برابر پایه حقوق خواهد بود. در همین راستا، با توجه به اینکه حداقل دستمزد امسال یک میلیون و ۵۱۶ هزار تومان است، کارفرما باید مبلغی به میزان ۳ میلیون و ۳۲ هزار تومان (حداقل) تا ۴ میلیون و ۵۴۸ هزار تومان (حداکثر) را به عنوان عیدی، به کارگران خود پرداخت کند.

در پی شیوع کرونا ویروس در هرمزگان؛

چلچراغ بازار شب عید کم سو شد

♦ صبح ساحل // غزاله ماندگاری:

روزهای پایانی سال ۹۸ بود که کرونا همانند سایر استان‌ها، وارد هرمزگان شد و موجی از نگرانی و اضطراب را به همراه آورد. شاید بتوان گفت کمتر کسی باور می‌کرد سال ۹۸ تبدیل به سالی شود که مردم کمتر شوقی را برای خرید شب عید داشته باشند و کسب و کارها تا این میزان متضرر و یا کاسبان این چنین خانه‌نشین شوند. در پی شیوع این ویروس دولت نسبت به تجمع و مجامع عمومی هشدار داد که باعث شد مردم کمتر سفر کنند و در خانه‌های خود بمانند. با نزدیک شدن به لحظات پایان سال اما برخلاف سال‌های دیگر که میزبان همه هم میهمانان بودیم در آستانه‌ی قرنطینه شدن قرار داریم و این ایام حتی برای کسب و کارهای خیابانی و بازاریان سوددهی نخواهد داشت. کرونا را شاید بتوان یک ویروس همه جانبه که سلامت را با اقتصاد درگیر می‌کند نامید.

♦ کرونا در حال اپیدیمیک و کسب و کارها در حال ساقط شدن

بر همه ما روشن است که دستفروش‌های هرمزگانی بیشترین سود خود را در روزهای پایان سال و خرید شب عید می‌دانند اما امسال با شیوع ویروس کرونا سودی نصیبشان نمی‌شود.

با اینکه دستفروشی جزء مشاغل کاذب محسوب می‌شود اما عده‌ای در شرایط نامساعد اقتصادی مجبور هستند برای گذران زندگی از کف خیابان با فروش اجناس محدود، روزگار بگذرانند.

برای گروهی از دستفروشان این شغل دائمی و برای عده‌ای فصلی و کوتاه مدت است اما هر چه باشد می‌تواند مرهم موقتی برای گذران زندگی شود، همچنین بازارچه‌هایی که روزهای پایانی سال در سطح شهر راه‌اندازی می‌شدند و لوازم سفره‌هفت سین و ماهی و سبزه را به فروش می‌رساندند، امسال با وجود کرونا این بازارها کمتر به چشم می‌خورند.

یکی از صنوفی که با شیوع ویروس کرونا تحت تأثیر قرار گرفته، پوشاک است. از آنجا که خیلی از مردم خانه‌نشین شدند یا اینکه یک نفر مسئول خرید کالاهای ضرور و مصرفی شده، مغازه‌های پوشاک زنانه و مردانه با کاهش مشتری روبه‌رو شدند. یکی از فروشندگان پوشاک در بندرعباس می‌گوید: «برای خرید اجناس مغازه‌ام از دیگران قرض گرفته‌ام تا با سود فروش پایان سال خود بتوانم قرض خود را پرداخت کنم، اما با شیوع کرونا مغازه‌ام از رونق افتاده‌است و مشتریان کمی به مغازه سرمی‌زنند و نمی‌دانم چگونه قرض خود را پرداخت کنم. این وضع اگر ادامه دار شود قطعا از پس بدهی‌ها برنخواهیم آمد و عاقبت ما به نظر خوشایند نیست.»

♦ مراسمات عروسی قربانی کرونا

همزمان بودن ماه رجب و شعبان با ایام نوروز می‌توانست سود قابل توجه‌ای را به تالارها ببخشد اما از اوایل اسفندماه از سوی وزارت بهداشت اعلام شد که هر شخص می‌تواند مراسم خود را لغو کرده و هزینه رزرو را تماماً دریافت کند. همچنین تالارها این آمادگی را داشته‌باشند که در صورت درخواست تغییر تاریخ، با مشتریان همکاری‌های لازم را انجام دهند.

تالارهایی که از قبل برای سرویس دهی و برگزاری مراسم خود را آماده کرده بودند و حال با اقلام خوراکی که رو به فاسد شدن می‌روند و پرداخت حقوق پرسنل خود مواجه هستند. در روزهای پایانی سال و تحویل شدن سال نو مردم همگی تمایل به آراستگی و زیبا شدن دارند و سالن‌های زیبایی در ایام نوروز بیشترین رونق و شلوغی بازار خود را به چشم می‌بیند اما با اپیدمی کرونا کسب و کارهای این صنف از رونق افتاده‌اند.

همچنین با لغو مراسم تالارها و نگرانی‌های مردم از ترس ابتلا به کرونا، کمتر کسانی به آرایشگاه‌ها سرمی‌زنند.

♦ خطر کرونا ویروس، ورزش را هم تعطیل کرد

با شیوع ویروس کرونا در کشور ستاد مبارزه با این ویروس در بخش ورزش تشکیل شد. این ستاد تصمیم گرفت، تمام فعالیت‌های ورزشی در اماکنی که با تجمعات زیاد همراه است، ممنوع شود. طبیعتاً این موضوع به ضرر اماکن ورزشی، باشگاه‌ها و استخرها تمام شد. اماکنی که برخی از آن‌ها تحت اجاره افرادی بودند که روی درآمد روزانه حساب کردند، اما حالا مجبورند این اماکن را ببندند.

♦ بسته پیشنهادی حمایت از کسب و کارهای کوچک

مواردی که نام بردیم یکی از صداها مواردی هستند که در گسترش کرونا متضرر شده‌اند. کرونا نه از کسب و کارهای بزرگ به کوچک و نه از کسب و کارهای کوچک به بزرگ سقوط را دامن زده است بلکه همگی را با تب خود بیمار کرده است. تمامی دولت‌ها می‌دانند که این روزها کسب و کارها چه بزرگ و چه کوچک به حمایت‌هایی نیاز دارند. برای مثال چین با ارائه فین‌تک‌های خصوصی مردم را از گرفتاری در سیستم بانک‌های دولتی رها کرده و با پرداخت سریع و آنلاین وام‌های کوچک به کسب و کارهای کوچک، امکان کارآفرینی و جبران خسارت‌های وارد شده را فراهم آورده است. کسب و کارهای کوچک به حمایت نیاز دارند؛ این را صاحبان مشاغل و کارشناسان اقتصادی می‌گویند.

برای همین ستاد آسیب‌شناسی در وزارت صنعت، معدن و تجارت تشکیل شده که قائم مقام وزیر در امور بازرگانی از آن خبر داده است. به این مضمون که کسب و کارهای کوچک مشمول سیاست‌های تشویقی می‌شوند. با توجه به اپیدمی کرونا و آسیب دیدن کسب و کارها، سیاستگذارهای تجاری کشور این بسته حمایتی را پیشنهاد داده‌اند تا خسارت وارده در این بحران جبران شود. جزئیات بسته پیشنهادی ستاد «بررسی اثرات ویروس کرونا در تجارت»، حاکی است، سیاست‌های تشویقی در بخش «مالیات»، «استهمال وام‌های بانکی» و «بیمه تأمین اجتماعی» از سوی متولیان در نظر گرفته شده تا مشاغل چرد آسیب دیده از کرونا، نابود نشوند. مدارس خیابانی، قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور بازرگانی گفت: کسب و کارها را به سمت خرید اینترنتی سوق دهیم و مشاغل دیگر را فعال کنیم تا این بحران پشت سر گذاشته شود. در پایان اینکه شرایط اقتصادی در تالاطم است و این تنها مختص ایران نیست هرچند که اقداد ایران آسیب پذیر تر است اما با تدبیر دولت می‌توانیم از این بحران گذر کنیم و با حمایت از کسب و کارهای کوچک و کارآفرینان بیش از این شاهد افول اقتصادی و کساد بازار شب عید نباشیم و سال جدید را با رونق اقتصادی و شور و شغف مضاعف شروع کنیم.

این کارشناسان که در بخش‌های مختلف غیردولتی صنعت ساختمان فعالیت دارند نظرات خود را در حیطه اقتصاد مسکن بیان نموده‌اند که در ادامه به آنها می‌پردازیم:

حمایت واقعی دولت از بخش خصوصی تولید کننده مسکن، از رشد بی‌رویه قیمت‌ها جلوگیری می‌کند

محمدرضا عظیمی رئیس انجمن انبوه سازان مسکن استان هرمزگان درباره بازار مسکن سال ۹۸ و افق سال ۹۹ به صبح ساحل گفت: در اوایل سال ۹۸ تشدید تحریم‌ها و افزایش نرخ ارز باعث رشد نهاده‌های ساختمانی وارداتی مانند آسانسور، مصالح تاسیساتی و از این دست که رابطه مستقیم با نرخ ارز دارند این دست که رابطه مستقیم با نرخ ارز دارند و مس و آلومینیوم که به علت ماهیت صادراتیشان رابطه غیر مستقیم با نرخ ارز دارند بودیم. در نیمه دوم سال هم رشد ناگهانی قیمت بنزین به علت تأثیر مستقیم در حمل مصالح همچنین تورم عمومی ناشی از آن که در دستمزدها و سایر مصالح تولید شده در کشور نمود می‌یابد، تأثیر قابل توجهی در رشد شدید قیمت مسکن را شاهد بودیم.

عمل کاری صورت نگیرد شاهد تغییراتی ملموس نخواهیم بود و الا که در وادی سخن جولانگاهی فراخ برای مسئولان فراهم هست و آنجاست که به آنها باید گفت وعده‌های بی‌عمل را کناری نهاده و مصداق بارز این ضرب‌المثل زیبا باشید که به عمل کار برآید به سخن دانی نیست.

در آخرین روزهای سال ۹۸ همزمان دیگری هم درکنار مشکلات کنونی قرار گرفت و آن بیماری مرگبار کروناست که بسان ضربه‌ای مهلک به پیکر نحیف اقتصاد مملکت محسوب می‌شود و مبارزه با آن علاوه برآنکه محکی جدی برای حاکمیت محسوب می‌شود همکاری و همراهی تمام عیار همه آحاد مردم را هم می‌طلبد، همیاری و انسجامی که اگر در کنار تدبیر و کاردانی حاکمیت قرار گیرد می‌تواند به شکست این تهدید خطرناک انجامیده و بارقه‌های امید را برتن اقتصاد بیمار زیر فشار جانکاه تحریم قرار گرفته کشورمان ایجاد کند.

باری علی‌رغم همه این اتفاقات ناگوار سال ۹۸ باید جوهره امید را هرچه بیشتر پررنگ کرد و ضمن اتکای به آن، نخبگان کشور حضور خود را از جامعه محروم نکنند که اگرکنج عزلت و یا عافیت‌گزینند شاهد تشدید ابربحران‌های کنونی خواهیم بود. نخبگان کشور با همراهی بدنه اصلی جامعه یعنی مردم، با اتکا به رابطه قوی با یکدیگر و بهره‌گیری از عنصر حیاتی بنام اعتماد در قالب جامعه مدنی به اصلاح امورات نابسمان کنونی بپردازند. اتفاقی که مسلمانا شدن نیست. صبح ساحل درنظر دارد چون بیش از ۹۰ درصد فعالیت‌های ساخت مسکن و ساختمان کشور در بخش خصوصی و غیردولتیست در چارچوب این گزارش عینیت می‌یابد. مع‌الاف شواهد و قرائن موجود هم نشان از آن دارد که در برهمان پاشنه‌ی کج خواهد چرخید. چه آنکه عزمی جزم برای بهبود این نابسمانی‌ها دیده نمی‌شود. هرچند حقیر معتقد به معجزه بی‌بدیل امید هستم اما تا در

راقم زنده‌ی شرایط کنونی است مثلاً در این یک و نیم ماه اخیر اقتصاد مسکن آوار سنگین رشد بیش از ۳۰ درصدی قیمت نهاده‌های کلیدی ساختمانی مثل میلگرد و برخی مصالح تاسیساتی را بر سر خود می‌بیند، که به گفته بسیاری از فعالین این حوزه چشم‌انداز افزایش بهای نهاده‌ها حداقل در سه ماهه‌ی آغازین سال آینده هم تداوم خواهد یافت که خود به عاملی روانی در تشدید انتظارات تورمی این بازار مبدل شده است و انتظارات تورمی باعث گسترش روند سفته‌بازی املاک و ساختمان هم می‌شود که اگر غول نقدینگی سر از این بازار در آورد شاهد سونامی دیگری در این حوزه خواهیم بود. دراین آشفته بازار سیاستهای روزمرگی و حتی مخرب دولت دوم حسن روحانی که به کاهش شدید مقبولیت عمومی اش هم آتش بیار این معرکه سراسر دشواری جامعه شد.

به عنوان نمونه طرح‌های پوپولیستی و امتحان به بدی پس داده‌ای مثل طرح اقدام ملی مسکن که تداوم طرح ناموفق مسکن مهر است در رشد، مجدداً در پاییز شاهد افزایش قیمت‌ها بودیم که حالا افزایش ناگهانی قیمت بنزین به عنوان حامل کلیدی انرژی شریک دیگری در رشد بهای مسکن انگاشته می‌شود. به ماههای پایانی سال که می‌رسیم حقایقی دیگر از ویژگی‌های اقتصاد سیاسی کشور با افزایش دیگری در بهای مسکن روشن می‌شود، آنچنان که علاوه بر عادت همیشگی بازار مسکن کشور که در ماههای نزدیک به شب عید از رشدی معمول برخوردار بود پدیده‌ای دیگر که ناشی از ناطمینانی مضاعف به افق کوتاه مدت و حتی بلندمدت اقتصاد کشور است و ناشی از مشکلات بین‌المللی کشور که در قالب تحریم‌های ظالمانه آمریکا و قرار گرفتن در لیست سیاه‌ای‌اف تی اف تیلور یافت، درکنار عامل مهم حکمرانی ضعیف

♦ گروه اقتصاد // مصطفی دولخانی:

قیمت مسکن در سالی که گذشت دچار ناکانه‌های شدیدی شد از ابتدای سال ۹۸ گرفته که در امتداد تحولات اقتصادی کشور در سال قبل از آن دچار رشد شدید در قیمت مسکن همچنین نهاده‌ها با مصالح ساختمانی بودیم تا این روزها که تورم در بخش مسکن جولان می‌دهد. این رشد قیمت‌ها که در امتداد تأثیرات ناشی از سیاستگذاری‌های اشتباه سالیان گذشته در حوزه اقتصاد کلان کشور بود، حالا عامل دیگری بنام رشد سه برابری نرخ ارز را هم به عنوان شریک قدرتمندی درکنار خود می‌دید.

این افزایش قیمت در حدی زیاد بود که بسیاری از کارشناسان با این دیدگاه که بازار کمش بیشتری ندارد، تداوم افزایش قیمت‌ها را محتمل نمی‌دانستند، اما برخلاف این دیدگاه علاوه بر تداوم این رشد تا اوایل تابستان و توقف کوتاهی در رشد، مجدداً در پاییز شاهد افزایش قیمت‌ها بودیم که حالا افزایش ناگهانی قیمت بنزین به عنوان حامل کلیدی انرژی شریک دیگری در رشد بهای مسکن انگاشته می‌شود. به ماههای پایانی سال که می‌رسیم حقایقی دیگر از ویژگی‌های اقتصاد سیاسی کشور با افزایش دیگری در بهای مسکن روشن می‌شود،

آنچنان که علاوه بر عادت همیشگی بازار مسکن کشور که در ماههای نزدیک به شب عید از رشدی معمول برخوردار بود پدیده‌ای دیگر که ناشی از ناطمینانی مضاعف به افق کوتاه مدت و حتی بلندمدت اقتصاد کشور است و ناشی از مشکلات بین‌المللی کشور که در قالب تحریم‌های ظالمانه آمریکا و قرار گرفتن در لیست سیاه‌ای‌اف تی اف تیلور یافت، درکنار عامل مهم حکمرانی ضعیف